

Editoryal

Rebolusyon ang magatapos sa pagkaatrasado kag kaimulon

Tuman kadako nga kahambungan ang deklarasyon ni Gloria Arroyo nga maisip na ang Pilipinas sa pinakamauswagon nga pungsod sa kalibutan pag-abot sang 2020. Ginabola lamang ni Arroyo ang ulo sang mga Pilipino sa paliwat-liwat nga paghambal nga pila ka tuig na lang matapos na ang ginatos ka tuig nila nga kaimulon bunga sang iya mga pagtinguhang tikang. Wala sang magapati sa ginapagwa ni Arroyo nga kinahanglan niya magpabilin sa poder para maluwas ang Pilipinas kag madul-on ang ini sa pangako niya nga kauswagan.

Bangud sang paglala sang krisis sang malapyudal nga ekonomya sa pungsod kag sang paghanot sang subong nga krisis sang pangkalibutanon nga sistematikong kaptalista, labi pa nga mangin atrasado ang pangabuhian sa Pilipinas. Amo man sini ang tantya bisan sang mga imperialista nga ahensya pangpinansya.

Tutub nga ang ekonomya sang Pilipinas nagapabilin nga tagasuplay lamang sa mga imperialista sang barato nga hilaw nga materyales kag barato nga kusog-pangabudlay, nahigot sa pag-eksport sang malaproceso nga produksyo kag ginahukhukan sang supertubo gamit ang ga-

may nga sobra nga kapital, magapabilin ini nga atrasado, agraryo kag indi industriyalizado. Permi man nga pagabayuhon sang permanente nga krisis ang Pilipinas kag indi ini mag-uswag san-o man sa idalom sang garuk nga sistema.

Wala na nag-uswag ang ekonomya kag kabug-usan sang katilingban nga Pilipino halin nga ginpaluntad sang imperialismong US ang kolonyal kag neokolonyal nga pagginahum, pagpandambong kag pagpamigos. Halin sadtong dekada 1980, sang ipatuman ang imperialista nga polisiya nga "neoliberal nga globalisasyon" kag katuwang nga liberalisasyon, deregulasyon, pleksibilidad sa pagtrabaho, pribatisasyon kag denasyunalisasyon labi pa nga naglala ang amo nga makaluluoy nga kahimtangan.

**Mga tampok
sa isyu nga ini...**

**Pagkurakot sa pondo
sg Balikatan**
PAHINA 3

**Mga paglapas sa
tawhanong
kinamatarung sg SMR**
PAHINA 8

**Panibag-onng krisis
sa pulitika sa Nepal**
PAHINA 11

Wala sa mga paltik nga promisa ni Arroyo ang kalubaran sang kaimulon kag makaluluoy nga kahimtangan sang pumuluyo nga Pilipino. Sa baylo, ang rehimeng US-Arroyo amo pa ang responsible sa padayon nga pagkaatrasado sang ekonomya kag katilingban nga Pilipino. Wala sang anuman nga ginhimo ang rehimeng ini para pauswagon ang ekonomya, industriya, agrikultura kag kalidad sang pangabuhian sang pumuluyo nga Pilipino. Ginaupangan pa gani sini ang pungsodnon nga industriyalisyon, reporma sa duta kag mga programa kag panugyan para sa ikaayo sang pumuluyo.

Pinakamasupog ini nga tagaputman sang mga polisiya sang imberyalistika nga "globalisasyon" nga labi nga nagapadalom sa kabudlayan nga nahamtangan subong sang pumuluyo nga Pilipino. Ang imberyalistika nga "globalisasyon" ang nagauba sa mga produktibong pwersa, nagasipot sa duna nga manggad sang pungsod kag nagadingot sa pinakabasehan ng mga serbisyo sosyal sa mga ginakulang.

Rebolusyon lamang ang magatapos sa pagkaatrasado kag kagan-

rukan sang pungsod. Paagi sa bag-o nga demokratikong rebolusyon mapukan ang nagaluntad nga malakolonyal kag malapyudal nga sistema nga pangkatilingban kag magam ug pungsodnon nga kahilwayan, demokrasya, hustisya, kalinungan kag kauswagan nga masobra isa ka gatos ka tuig na nga ginadingot sa pungsod kag pumuluyong Pilipino. Paagi lamang sini mahatagan-dalan ang pag-uswag sa pangabuhian kag kalidad sang pagpangabuhian sang pumuluyo.

Ang sosyalista nga rebolusyon padulong sa pagtukod sang labi nga mas mauswagon nga pangpolitika kag sosyo-ekonomiko nga sistema nga ang pangunahan ng makabenepriso amo ang sahing mamumugon kag masang anakbalhas, gilayon nga igasulong sa tion nga makumpleto ang pungsodnon demokratikong rebolusyon.

Sa pagpasulong sang rebolusyon Pilipino, dapat todo-todo nga pamatuhan ang nagahari nga rehimeng US-Arroyo kag tanan nga iban pa nga papet kag reaksyunaryo nga rehimeng salandigan sang nagaharing sistema tubtub ng mapukan kag mabayuhan ang bug-os nga garuk nga sistema.

AB

Pagtuo sang ADB Tuman ka atrasado sang Pilipinas

Ginpaggwuwa sining Mayo sang Asian Development Bank (ADB) ang isa ka komprehensibo nga pagtuon sini nga nagakumparar sa nalab-ot nga pag-uswag sa pangabuhian kag katilingban sang lain-lain nga pungsod sa kalibutan. Suno diri, magaabot sang duha ka siglo antes matupungan sang Pilipinas ang subong nga lebel sang pagpangabuhian sang mga industriyalizado nga pungsod.

Base sa kabilugan nga tuigan nga produksyon kada tawo sa Pilipinas (*per capita GDP*) nga \$33.70 (P1,588), magaabot sa 175 tuig antes malab-ot ang \$397.20 (P18,722) nga subong nga tuigan nga produksyon kada tawo sa mga industriyalizado nga pungsod. Samtang nagadugay labi pa nga nagadako ang lang-at nga ini.

Suno pa sa ADB, magaabot sang 151 tubtub 240 tuig antes maabot sang Pilipinas ang lain-lain nga mga talamdan sang mataas nga kalidad sang kabuhi nga ginlab-ot na sang mga industriyalizado nga pungsod, pareho sang literasiya, kinaandan nga nalab-ot nga edad, serbisyo sa edukasyon kag ikaayong-lawas kag iban pa. Usmod gid ang Pilipinas sa tanan nga kategorya nga ini kag kapares sang Bangladesh kag Nepal, duha sa pinakamisol nga pungsod sa bilog nga kalibutan.

Ang matuod, tubtub nagapabilin ini sa idalom sang sistemang malakolonyal kag malapyudal, indi maabot sang Pilipinas ang kauswagan bisan pila pa ka gatos ka tuig ang magligad.

AB

Tuig XL No. 10 Mayo 21, 2009

Ang Ang Bayan ay inilalabas sa wikang Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray at Ingles.

Maaari itong *i-download* mula sa Philippine Revolution Web Central na matatagpuan sa:

www.philippinerevolution.net

Tumatanggap ang Ang Bayan ng mga kontribusyon sa anyo ng mga artikulo at balita. Hinihikayat din ang mga mambabasa na magpaabot ng mga puna at rekomendasyon sa ikauunlad ng ating pahayagan. Maaabot kami sa pamamagitan ng *email* sa:

angbayan@yahoo.com

Ang Ang Bayan ay inilalathala dalawang beses bawat buwan ng Komite Sentral ng Partido Komunista ng Pilipinas

Kaundan

Editoryal

Rebolusyon ang magatapos sa pagkaatrasado kag kaimulon	1
Atrasado ang Pilipinas—ADB	2
Wala sg trabaho	3
Mga kaso sg korapsyon	3
Pilipina, ginlugos sg Amerikano	4

Pagpanghalit sg pasista nga estado

Sunud-sunod pagtarget sa mga sibilyan	5
Padya, ginkadlawan	6
Blokeyo sa pagkaon	6
Mga kriminal sa pagpatay kay Rebelyn, gin-abswelto	7
Mga paglapas sa SMR	8

Mga aksyon militar sg BHB

Pagbato sa pagmina sa SMR	9
Krisis sa pulitika sa Nepal	11

Balita

12

Wala sang trabaho, padayon nga nagalala

Ang nagalala nga disempleado sa pungsod kag ang naabot na nga putuk-putukan sini sa subong ginpamatud-an sang pinakaulihi nga sarbey sang Social Weather Stations (SWS). Sa sarbey nga ini, nagaguwa nga 34.2% ukon P14 milyon Pilipino ang wala sang trabaho. Nagalab-ot naman sa tatlo ka milyon ang napahalin sa trabaho sadtong una nga kwarto sang tuig pa lang. Nagataas man sang 20% ang tantos sang disempleado halin sadtong Mayo 2005.

Suno pa gihapon sa SWS, nagalab-ot sa 16.7% sang mga pamilya sang mga napahalin sa trabaho ang nakaagi sang grabe nga gutom samtang 16.9% sang mga wala sang trabaho ang nailista nga ginagutom.

Samtang, ginsiling naman sang Nielsen Company Phil. sa ilang sarbey nga nagaabot sa 26% sang mga Pilipino ang ginatublag sang wala sang kaseguruhan sa trabaho. Daku nga sampal sa Department of Labor and Employment (DOLE) kag Malacañang ang ginpakita sang SWS sarbey, siling ni Rep. Joel Maglungsod sang partidong Anakpawis. Siling niya, wala nasabat sang gubyerno ang nagalala nga kawawad-on kag pagpahalin sa trabaho bisan pa nga may mga "job fair" nga ginalunsar ang rehimeng Arroyo.

Pilit man nga ginatago sang gubyerno ang matuod nga isip sang mga wala sang trabaho bangud suno sa mga gindoktor nga estadistika sang DOLE 7% lamang ang tantos sang disempleado.

Anomalya sa pagpresyo sang *noodles*

Napilitan ang Department of Education (DepED) nga suspendihon ang kontrata sang suplayer sini sang *noodles* sa programa nga Food-For-School pagkatapos mabuyagyag ang makahuluya nga pagpahabok sang mataas nga upisyal sang edukasyon sa presyo sang mga ini.

Suspendido ang kontrata sang Jeverps Manufacturing Corporation (JMC) samtang ginaimbistiga sang Senado ang anomalya. Ginhatag sang DepEd sa JMC sadtong 2007 ang P284.13 milyon nga kontrata para magsuplay sang P15 milyon pakete sang *fortified noodles* (nga kuno may dugang na bitamina). Nagalab-ot na sa P750 milyon ang balor sang mga kontrata nga ginhatag sang DepEd sa JMC sa sulod sang lima ka tuig. Pagkatapos libut-libutan ang mga patakaran sa *bidding*, ginpaboran sang DepEd ang JMC. Wala sang lisensya ang JMC, suno mismo sa Bureau of Food and Drugs.

Sa kontrata sadtong 2007, P18 ang gintalana nga presyo sang *noodles* samtang mabakal ang kada pakete

sini sa presyo nga P4.50 sa lokal nga tindahan. Subong nga tuig, gindugangan pa sang P4.00 ang daan nga P18 presyo sang *noodles* gani P22 na ini subong. Sa kabilugan, nagaabot sa P251 milyon ang patong sa kontrata subong nga tuig.

Kaladlawan nga ginarason ang mas mahal nga presyo sini sa pag-siling nga may ara kuno ini nga preska nga itlog kag malunggay. Pero bisan ini napamatud-an nga peke. Suno sa pag-usisa sang mga ahensiya sa Hongkong, Malaysia, South Korea kag Vietnam himo lamang sa arina kag betsing ang *noodles*, wala sang preska nga itlog kundi *egg powder* lamang kag wala man sang malunggay. Sa pagbista sang Senado, kaladlawan nga ginhambal sang isa ka upisyal sang DepEd nga P60-P100 kada gramo ang presyo sang malunggay gani mataas ang presyo sang *fortified noodles*.

Ang matuod, para ini sa maasab kag wala sang kabulusgan nga upisyal sang gubyerno nga nagapanghimulos sa kaimulon sang mga bata nga Pilipino.

AB

Pondo sang Balikatan, ginabulsa sang mataas nga upisyal militar

Hilos P250 milyon ang pondo nga ginpasa sang gubyerno sang US para bayaran ang mga nagasto sang mga suldato nga Amerikano sa Balikatan sadtong 2006 kag 2007 nga gin-abonohan anay sang Armed Forces of the Philippines (AFP). Pero sa baylo nga ientrega ini sa Philippine National Treasury iligal ini subong nga nakatago sa isa ka bangko para kuno sa Citizens' Armed Forces Geographical Unit (CAFGU) sa idalom sang Western Mindanao Command (Westmincom). Bangud nga napakagamay nga babin sang natigana para sa mga elemento sang CAFGU ang aktwal nga ginahatag

kag ginagasto para sa mga kinahanglanon nila, ang pondo para kuno sa CAFGU amo ang isa sa pinakadaku nga ginahalinan sang mga kurakot sang mataas nga upisyal sang AFP.

Ini ang natukiban sang Commission on Audit (COA) sang usisaon sini ang hulag sang pondo sang AFP sadtong mga tuig nga nasambit. Nakakahuligan nga indi hamak nga mas mataas pa ang kantidad nga nadalahig sa mga iregularidad sangsa una napahayag na ni Lt. Senior Grade Nancy Gadian sang Philippine Navy. Suno kay Gadian, tagadumala sang *civil-military operations* sang Balikatan sadtong 2007, masobra P40 milyon ang ginbulsa sang mataas nga upisyal militar halin sa pondo sang RP-US Balikatan *exercises* sadtong 2007.

Suno kay Gadian, P4 milyon ang kabiligan nga upisyal nga natigana para sa implementasyon sang gindmalahan niya nga CMO sang Balikatan, pero P2.3 milyon lamang ang aktwal nga ginhataq sa upisina niya. Ang balanse sini wala ginhataq sang hepe sadto sang Westmincom, si Lt. Gen. Eugenio Cedo.

Ginbuyagyag ni Gadian nga ang mas daku pa nga pondo para sa Balikatan 2007, nga nagalab-ot sa P46 milyon, ang himbunanay nga gintulunga nanday Cedo kag iban pa nga mataas nga upisyal sang Westmincom kag AFP. Igabuyagyag pa ni Gadian sa palaabuton ang mga detalye kag dokumento nga magapamatuod sini.

Bilang balos sa iya nga pagbuuyagyag kag para pahipuson siya, ginapaaresto si Gadian kag may "shoot-to-kill order" man batuk sa iya. Nagpetisyon na sa korte Suprema ang utod ni Gadian para mahatagan siya sang *writ of amparo*.

Ginsuportahan ang petisyon sang BAYAN, Bayan Muna, Gabriela Women's Party, Anakpawis kag Kabataan Party, pila ka senador kag sang pila ka pari halin sa Catholic Bishops' Conference of the Philippines. AB

Isa na naman ka Pilipina, ginlugos sang suldado nga Amerikano

Isa na naman ka Pilipina ang ginlugos sang isa ka suldado nga Amerikano. Isa ka estudyante nga nagpakilala nga si Vanessa ang nag-siling nga siya ginlugos sang isa ka upisyal sang Joint US Military Advisory Group nga partisipante man sa Balikatan *exercises*.

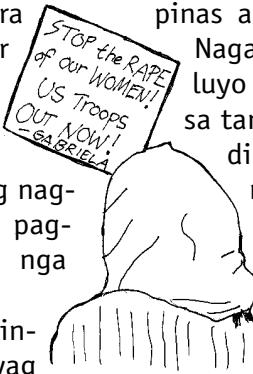
Suno sa iya nga panaysayon, nessa natabo apat ka adlaw lamang antes baliskaron sang Court of Appeals ang husga kay Lance Cpl. Daniel Smith nga naglugos sa Pilipina nga si Nicole sadtong 2005 sa Subic Bay Freeport. Ang pag-abswelto kay Smith ang bunga sang paghimbunanay sang rehimeng Arroyo kag gubyerno sang US para luwason ang Visiting Forces Agreement nga ginapabsura na sang madamo nga sektor bangud sa indi matarung nga proteksyon nga ginahatag sini sa mga nakasala nga suldado nga Amerikano sa Pilipinas.

Sadtong Abril 19 gintawgan siya sang nasambit nga upisyal para imbitaron sa isa kuno ka kadsyahan sa sulod sang isa ka kwarto sa isa ka malahalon nga hotel sa Makati. Magatambong man kuno diri ang iban pa nga abyans kag ang nobya sang upisyal. Sang mag-abot sa kwarto si Vanessa kag nakita niya nga wala sang iban nga tawo didto nahibalan niya nga gintunto lamang siya sang upisyal. Mahalin na tani siya sang mabaskog siya nga tampaon sang upisyal. Ginhaboy siya sa kama, ginkuga kag ginlugos.

Pagkaaga ginpaabot niya ang iya kaso sa GABRIELA, nga amo ang nagbulig para mapausisa siya sa doktor kag makapangayo siya sang laygay sa abugado. Ginreport man niya ang hitabo sa pulisia kag nagagi sa mediko-ligal nga pagusisa nga nagpamatuod nga siya ginlugos.

Sadtong Mayo 15 ginbasa niya ang iya pahayag sa atubang sang mga katapu sang midya.

Ang pagpanglugos kay Va-

Mabaskog nga ginkundinar sang Partido Komunista sang Pilipinas ang paglugos kay Vanessa.

Nagapanawagan ini sa pumuluo nga iduso ang pagbasura sa tanan nga indi alalangay, indi matarung kag mapiguson nga kasugtanan sa tunga sang US kag Pilipinas. Sa pagdula lamang sang mga upang nga ini mangkon ang katarungan para kay Vanessa kag iban pa nga biktima sang pagpamigos sang imperyalismo nga US sa pungsod.

AB

Sunod-sunod nga pagtarget sa mga sibilyan

Sunod-sunod ang kaso sang pagtarget sang pasista nga militar sa mga inosente nga sibilyan. Kalakip sa mga biktima ang utod sang isa ka militante nga lider sa Batangas, isa ka mangunguma sa Albay, isa ka Ata-Manobo sa Davao del Norte kag mga komunidad sang Moro sa Maguindanao.

Mayo 14. Gintiro kag napatay sang duha ka lalaki nga nakamotorsiklo si Felipe Bautista, 30, sa banwa sang Calaca, Batangas. Natabo ang pagpatay samtang nagasakay ang biktima sa iya nga *scooter* mga alas-7:30 sang gab-i. Napilasan man sa nawala nga tiil tuga sang nagtalang nga bala ang isa ka 12-tuig nga edad sang bata nga nagasakay sa traysikel.

Si Felipe katapo sang Samahan ng mga Magbubukid ng Batangas, nga katapo sang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas. Manghod siya nga utod ni Agaton Bautista, *provincial coordinator* sang partidong Anakpawis sa Batangas.

Mayo 12. Iligal nga ginsulod kag gin pang-ukay sang mga elemento sang militar ang mga balay sa Barangay Salvo kag Tatapan sa Datu Saudi Ampatuan, Maguindanao. Bisan ang mga balay sang mga upisyal kag empleyado sang gubyerno ang wala nakaluwas. Makapila ka beses na nga natabo ang ini nga mga insidente sa mga komunidad sang Moro sa Mindanao umpisa nga maglupok ang mabaskog nga inaway sa tunga sang MILF kag AFP sadtong tunga-tunga sang 2008.

Mayo 11. Ginpatay sang mga elemento sang 2nd IB si Danilo Nuel, residente sang Sityo Kagnanga, Barangay del Rosario, Jovellar, Albay. Nasapwan ang iya bangkay sa kaiping nga Barangay Nabasan. Ginpahayag sang 2nd IB nga isa kuno siya ka katapo sang Bag-on

Hangaway sang Banwa (BHB) nga ilia ginpatay sa isa ka engkwentro. Apang suno sa *blotter* sang pulisia sang Jovellar, si Nuel isa ka ordinaryo nga mangunguma lamang.

Sa isa ka pahayag, ginsiling sang Santos Binamira Command sang BHB-Albay nga si Nuel ginpaukpan sang kaugot sang mga pasista nga militar pagkatapos mag-angkon sang mga kaswalti sang makaengkwentro nila ang isa ka hubon sang BHB mga alas-12 sang udto sadtong adlaw nga ina. Hilway nga nakaastras ang BHB apang sa operasyon panglagas sang militar gindakup sang mga suldado si Nuel, nga masako sadto sa pagpangkopras. Duha ka oras pagkatapos sini, nasapwan siya nga wala na sang kabuhi sa Barangay Nabasan.

Mayo 6. Ginpangtiro sang mga suldado ang duha ka minorya nga Tumandok samtang nagapauli ang mga ini sa ila baryo sa Rizal Sur, Tapaz, Capiz. Nasumalang nanday Jason Eulalio, 47, kag Charito Caspillo, pareho nga residente sang nasambit nga lugar, ang isa ka platuun nga wala nakauniporme kag armando (nahibal-an nga ang mga ini mga suldado sang 47th IB sang 3rd ID nga yara sa "Field Training Exercise on Jungle Survival"). Nagpanago ang duha sa paglaum nga mga kaaway nila nga mga taga-tribong Aklanon ang nasumalang. Nagluntad ang linupok kag ang una nga naigo si Eulalio. Sang maigo man si Caspillo nagbayaw si-

ya sang iya mga kamot kag nagpakinlala nga sibilyan. Apang gintiro pa gihapon siya sang mga militar bangud siling nila, isa kuno siya ka katapo sang BHB.

Ginpanginwala ang akusasyon nga ini sang mga kasimayo ni Caspillo sa pangpubliko nga pagbista nga ginhimo ni Sen. Ana Consuelo "Jamby" Madrigal sang Committee on Cultural Minorities sang Senado sadtong Mayo 17 sa Roxas City.

Gindala si Caspillo sa ospital apang napatay siya sadtong Mayo 13. Nagabusong siya sadto.

Abril 14. Wala sang kaluoy nga ginpatay sang mga elemento sang 60th IB si Kapis Butod, isa ka Ata-Manobo kag residente sang Sityo Melangsad, Barangay Palma Gil, Talaingod, Davao del Norte. Ginpamilit sang mga suldado nga si Butod kalakip sa mga Pulang hanngaway nga nag-ambus sa ila sadtong Abril 13 sa malapit nga Sityo Damagan bangud lang nga may na-kita sila nga gamay nga pilas sa iya kamot. Suno sa mga kapamilya ni Kapis, napilasan ang biktima sang naghimo siya sang tirador.

Ginpaantos anay si Butod antes siya ginpatay. Gibali ang iya mga tudlo kag pasulit-sulit nga ginlabo sang binangon ang iya natuo nga paa tubtob sa nakaangkon sang pilas nga 10 pulgada ang kalabaon. Gintulod ang duguon nga biktima palapit sa isa ka puno sang niyog kag ginmanduan siya nga hakson ini. Pagkatapos sini ginpaulanan siya sang bala.

Ginkawat man sang mga suldado ang P7,000 kita sang amay ni Kapis sang ginbaligya nila ang ila kalabaw.

Bangud sa kahadlok, tubtob subong wala pa makapauli sa ila mga puluy-an ang mga residente sang Sityo Melangsad kag nagadayon lamang sila sa ila mga pamilya sa iban nga mga barangay.

Padya para sa pagdakup kanday Sison, Rosal, kaladlawan

Ginkadlawan lamang sang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) ang P15 milyon nga ginatanyag nga premyo sang rehimeng US-Arroyo sa pagdakup kanday Jose Ma. "Ka Joema" Sison kag Gregorio "Ka Roger" Rosal kag ginsiling nga ini pamaagi lamang para malikaw ang mga kastigo batuk sa nagapadayon nga pangpulitika nga pagpamatay kag pagdukot sa pungsod.

Ang P15 milyon nga padya (P10 milyon kay Sison kag P5 milyon kay Rosal) gin-anunsyo sang Philippine National Police (PNP) bilang sabat sa pagpuno sang rehimeng Arroyo sa P25 milyon nga pondo para mauntat na kuno ang mga ekstrahudisyal nga pagpamatay sa pungsod. Gin-anunsyo ni Gloria Arroyo ang paghimo sang nasambit nga pondo makaligad liwat nga nag-ani sang pagkamalaut ang iya gubyerno sa tuigan nga pulong sang United Nations Human Rights Council (UNHRC) sa Geneva, Switzerland sadtong Abril 29.

Indi lang kaladlawan kundi kabutigan kag malisyoso ang tanyag nga premyo nga ini bangud ginapaguwa nanday Arroyo kag mga idu-ido niya sa militar kag pulisia nga ang pagdakup sa duha ka lider ang makaresolbar sa mga kaso sang ekstrahudisyal nga pagpamatay sa pungsod. Desperado nga ginawastik sang rehimeng Arroyo ang kaugalingon nga krimen sa rebolusyonaryong hublag samtang nagapakuno-kuno nga may ginahimo ini nga mga tikang para tapuson ang pangpulitika nga pagpamatay.

Sa pulong sang UNHRC sadtong Abril 24-29 nga gintambungan nanday Gen. Eduardo Ermita, Atty.

Leila de Lima sang Commission on Human Rights kag Marie Hilao Enriquez sang Karapatian kag mga biktima sang tortyur nga sanday Pastor Berlin Guerrero kag Raymond Manalo, ginsumiter ni Prof. Philip Alston, Special Rapporteur sang UN ang iya 16-pahina report nga direkta nga nagatumod sa *command responsibility* ni Arroyo sa nagapadayon nga mga

pangpulitika nga pagpamatay sa pungsod. Ini *follow-up report* sang nauna na niya nga mga report sadtong Pebrero 2007 kag sadtong 2008. Ginakabalak-an man ni Alston ang pagsulod sa Kongreso ni Gen. Jovito Palparan nga imbolbado sa mga kaso sang pagpamatay.

Ginapasibangud kanday Sison kag Rosal ang pagpatay sadtong 1998 kay Nelson Nadura, isa ka anay katapu sang rebolusyonaryo nga hublag nga naghelin kag sang ulihi nangin brodkaster sa Masbate. Hayag kата ma sa Masbate nga si Nadura ginpapatay sang isa sa mga pulitiko nga masami niya nga ginkastigo sa iya programa sa radyo.

Ang padya para sa pagkadakup kanday Sison kag Rosal paglapas man sa Joint Agreement on Safety and Immunity Guarantees (JASIG) nga naangkon sa mga sugilanong pangkalinungan sa tunga sang NDFP kag sang reaksyunaryo nga gubyerno. Nagaserbi nga panibago nga sablag ini sa pagpadayon sang sugilanon.

AB

Blokeyo sa pagkaon, ginmandu sang militar sa Maguindanao

Ginagutom subong ang mga bakwit sa Maguindanao makaligad ipatuman sang militar ang pagblokeyo sa pagkaon. Ang tikang nga ini ginmandu ni Col. Menardo Geslani, hepe sang 601st Bde sang Philippine Army nga nakabase sa Maguindanao. Sadto pa sang nagligad nga Abril ginsuguran sang mga suldato ang pag-abang sa mga pagkaon nga donasyon sang mga makatawo nga organisasyon, suno sa mga upisyal sang barangay.

Bisan ang International Committee of the Red Cross (ICRC) kag United Nations World Food Programme (UNWFP) nagareklamo man bangud nabudlayan sila sa pagpasulod sang mga pagkaon kag paghatag sang libre nga serbisyo sa mga sentro sang ebakwasyon.

sundan "Blokeyo...", pahina 7

"Blokeyo...," halin sa pahina 6

Apektado sang blokeyo sa pagkaon ang mga nagpalagyo halin sa mga banwa sang Datu Piang, Talayan, Datu Saudi Ampatuan kag Guindulungan. Suno sa mga upisyal sang mga barangay, ginadumilian sila nga magbaton sang pagkaon bangud may suspecta si Geslani nga nagakadto lamang ini sa mga paryente sang mga katapu sang Moro Islamic Liberation Front (MILF).

Ginareklamo man sang mga bakwit nga ang mga suldado mismo sang 601st Bde ang naga-kampo man sa mga sentro sang ebakwasyon. Ginapangbubong sang mga suldado ang mga tolda kag iban pa nga kagamitan nga kabahin sang *relief goods* nga ginapanagtang sa mga bakwit.

Samtang, naalarmar si Stephen Anderson, UNWFP Country Director and Representative in the Philippines sa nagadaku nga numero sang mga pumuluyo sa Mindanao nga pwersahan nga nagpalagyo bangud sa nagapadyon nga opensiba militar batuk kay Kumander Ameril Umbra Kato sang MILF. Sa pinakaulihi nga listahan sang UNWFP, nagalabot na sa 45,000 pamilya ang nagbakwit sa ila mga puluy-an sa Central Mindanao.

Sining Mayo 13, ginreport nga nagaabot sa 10,964 mga pamilya ang nagpalagyo halin sa pila ka banwa sang Maguindanao kag Cotabato. Partikular sa Maguindanao, may nalista nga 53,335 bakwit nga naghalin sa mga barangay sang Ganta, Bakat, Inaladan kag Penditin sa Datu Saudi Ampatuan kag mga barangay sang Dasawao kag Tee sa Datu Piang. Nadugangan man ini sang 296 nga pamilya halin sa banwa sang Midsayap, Cotabato. AB

Mga kriminal sa pagpatay kay Rebelyn, gin-abswelto

Ginkundenar sang Merardo Arce Command ang paltik nga imbestigasyon sang Task Force (TF) Rebelyn nga gintukod sang Philippine National Police (PNP), National Bureau of Investigation (NBI) kag iban pa nga ahensya sang gubyerno para tumuron ang may kahimuan sa pagdukot, paglugos, pagtortyur kag pagpatay kay Rebelyn Pitao, anak sang Pulang kumander nga si Leoncio "Ka Parago" Pitao. Siling sini, wala sang iban nga katuyuan ang nasambit nga *task force* kundi maabswelto ang AFP kag basulon ang rebolusyonaryo nga kahublagan sa makasiligni nga krimen.

Makafulogot indi lang ang pag-abswelto sang TF-Rebelyn sa mga ginasuspetsahan nga elemento sang militar sa manabaw nga rason nga wala sila sang makita nga testigo batuk sa mga ini. Nagpakuno-kuno na lamang ang *task force* matapos magbalibad ang mga ahensya paniktik sang militar nga ipakita ang 13 nga ginasuspetsahan nga ahente sini nga suspek sa krimen.

Mas makasuluka pa ang ginpagguwa niila nga may salabton ang amay ni Rebelyn sa krimen. Ginapalutaw nila ang himu-himo nga istorya

nga ang pagpatay kay Rebelyn basos sa pagkapatay kay Roger Narvissa, isa ka *rebel returnee*, sadtong nagligad nga Pebrero sa Paquibato.

Ginapalapta man ang sugilanon nga may kahilabtanang rebolusyonaryong hublag sa krimen bangud kuno sa krapsyon ni Ka Parago. Ginalimbestigahan subong sang *task force* sa Anti-Money Laundering Council kag Registry of Deeds ang asawa niya nga si Evangeline kag ang anak nga si Rio. Maathag nga tuyo sini

nga ipiton pa gid si Ka Parago kag ang nabilin niya nga kapamilya gamit ang mismo pagkapatay kay Rebelyn. AB

Demolisyong para sa South Rail Project

Nagalabot sa masobra isa ka libo nga pamilya ang napilitan nga magbakwit kag nawad-an sang balay pagkatapos ang serye sang mga demolisyon sadtong Abril 27-29 sa kahabaan ng riles sa Muntinlupa.

Ayon sa Kalipunan ng Damayang Mahihirap (KADAMAY)-Muntinlupa, ginsakop sang demolisyon ang bilog nga District 1 sang nasambit nga syudad lakip ang higad sang riles sang kahabaan sang Cupang, Sucat kag Alabang. Ginhimo ang demolisyon sang 600-katawo nga *demolition team* sang National Housing Authority, Philippine National Railway (PNR), PNP kag SWAT-Muntinlupa.

Ginpakamalaut sang KADAMAY-Muntinlupa ang South Rail Project bangud magatuga ini sang wala sang mapuy-an kag trabaho ang pumuluyo. Siling nila, mga dumuluong nga kapitalista kag ang rehimeng Arroyo lamang ang makapanginpolus diri. Nagapanawagan sila nga untaton ang demolisyon kag pauswagon ang pangabuhian sang pumuluyo sa higad sang riles. AB

Pasista nga kalakasan sa Southern Mindanao

Ginpaguwa na sang International Solidarity Mission (ISM) ang resul-ta sang pagpanayasan sini nga ginhimo sa Southern Mindanao sad-tong Mayo 14-19. Ang ISM ginapatapuan sang 350 progresibo nga tiglawas, tagasakdag sang kalinungan, tagasakdag sang tawhanong-kinamatarung, estudyante kag mga propesyunal sa ikaayong-lawas halin sa Pilipinas, Australia, South Korea, Argentina, Malaysia kag Germany.

Sa partikular, gintum-ukan sang ISM ang mga banwa sang New Bataan, Compostela kag Monkayo sa Compostela Valley; Paquibato District sa Davao City; banwa sang Sta. Cruz sa Davao del Sur; kag Tampakan, South Cotabato. Ang mga lug-
gar nga ini ang gina-konsentrahan subong sang mga operasyon militar sang 10th ID sang Eastern Mindanao Command sang AFP.

Nainterbyu sang mga delegado ang mga pamilya sang mga biktima sang ekstrahudisyal nga pagpamatay kag mga biktima mismo sang tortur, pagpangbakol, pilit nga pagbabawit kag nagkalainlain nga pagpamigos sa mga kinamatarung sibil kag pangpolitika. Nahibal-an sang ISM nga nagalab-ot na sa 100 ang biktima sang ekstrahudisyal nga pagpamatay sa rehi-yon. Sa bilog nga Southern Mindanao, may abereyds nga 100 tawo kada ad-law ang nalista nga biktima sang

nagkalain-lain nga paglapas sa tawhanong-kinamatarung sa sulod sang 11 bulan sadtong isa ka tuig.

Nakakuha man ang ISM sang kopya sang "order of battle" sang AFP sa Southern Mindanao nga na-gaunod sang 110 ngalan sang mga lider kag aktibista nga masa, mga tawong simbahan kag nagkalainlain pa nga personahe. Diri ginhingalan-an man ang mga progresibo nga organisa-syon pareho sang BAYAN, Bayan Muna, Kilusang Mayo Uno kag Samakana bilang kabahin kuno sang "united front" sang Partido Komunista kag target sang atake militar sang AFP.

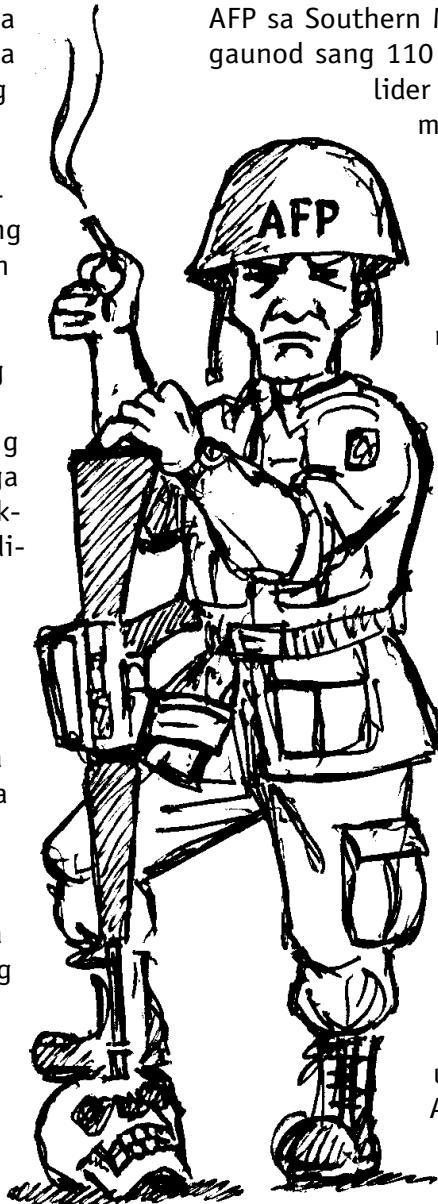
Isa ka power-point presentation naman sang 10th ID nga ginatig-uluhan "Holistic Approach in Dismantling Guerrilla Front Committees" ang nagatumod sa

pagtukod sa kasyudaran sang mga Special Counter-Urban Terrorist (SCOUT) Teams nga ginapatapuan sang mga elemento sang pulisia, Military Intelligence Battalion kag Military Intelligence Group 11. Gi-naangut diri sang ISM ang makatulublag nga pagdaku sang numero sang mga ekstrahudisyal nga pag-pamatay sa mga syudad kag sen-trong banwa sang Southern Mindanao. Sa partikular, ginaangut diri sang ISM ang pagpatay kanday Rebelyn kag Danilo Pitao, Celso Po-jas, Danilo Cualbar, Ludenio Mon-zon, Maximo Baranda kag Elieser Billanes. Gintuyo man nga patyon ang lider-unyonista nga si Liza Alo sadtong Mayo 16 sa Compostela Valley samtang ginahimo dira sang ISM ang pagpaniyasat sini. Siling sang ISM, ang kakahas nga ini pa-matuod nga suportado sang 66th IB kag 1001st Brigade sang 10th ID ang mga *death squad* sa Compostela Valley.

Ginpakamalaut sang ISM ang 10th ID bangud sa padayon sini nga paggamit sang mga elemento sang militar, operatiba nga pan-
tik, lokal nga goons kag iban pa nga armado nga elemento kag asset sang militar sa dalagan sang mga operasyon sang *counter-insurgency* sini. Bunga sini, siling sang ISM, magadamo ang mga sibilyan nga mabiktima, mas madamo nga eks-trahudisyal nga pagpamatay ang matabo kag mas magadamo ang iban pa nga kaso sang paglapas sa tawhanong-kinamatarung.

Pila sang ginaduso sang ISM ang pagpahalin sang AFP sa mga erya nga madamol ang sibilyan nga populasyon; pagpahalin sa mga upisyal sang 10th ID nga natalana sa mga lugar kon sa diin mataas ang numero sang mga ekstrahudisyal nga pagpamatay; kag pag-un-tat sa kampanya sang pagpangsa-mad batuk sa mga lider kag myem-bro sang mga progresibo nga organi-sasyon.

AB

Rehimeng Arroyo, ginpakamalaut sang UN

GINPAKAMALAUT sang United Nations (UN) Committee Against Torture ang ginsumiter nga pahayag sang rehimeng Arroyo babin sa pagsunod kuno sini sa pangkalibutanon nga kasugtanan batuk sa tortyur. Suno sa UN, maluwas sa naulihi sang 16 ka tuig ang report, napaslawan ang rehimeng Arroyo nga sabton ang 1984 Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment bangud sa kahinayon sini magpasaka sang mga kaso batuk sa tortyur kag kapareho sining mga brutal nga hilikuton.

Ginsaway man sang komite sang UN ang gubyerno sang Pilipinas bangud nga tuman ka kulang sa datos ang report sini babin sa pagpatuman sang mga probisyon sang Convention kag kon paano ini ginalaming sa mga layi sang pungsod.

Gintalakay sang UN Committee Against Torture ang report sang Pilipinas sa isa ka kumprensya sa Geneva, Switzerland sadtong Abril 27 tubtob Mayo 15. Diri nagpahayag sang labi nga pagkabalaka ang komite sa nagaluntad "culture of impunity" kon sa diin ang mga pulis, miliar kag iban pa nga mataas nga upisyal sang gubyerno nga naga-plano, nagamandu ukon naghimo sang tortyur kag iban pa nga paglapas sa tawhanong-kinamatarong ang wala nasilutan.

Gintumod man sini ang harassment kag pagpamigos sa mga tgasakdag sang tawhanong-kinamatarung. Siling sini, biktima man sang malala nga paglabag sa tawhanong-kinamatarung ang mga Lumad sa Mindanao, mga Igorot sa Cordillera, mga aktibista nga mamumugon kag mangunguma kag mga katapo sang midya, tawong medikal kag tawong simbahon.

AB

12 armas, nakumpiska sang BHB sa reyd sa Camarines Sur

Madinalag-on nga ginsalakay sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) ang detatsment sang 22nd IB kag CAFGU sa Barangay Lubigan Jr., Sipocot, Camarines Sur sining Mayo 19. Naagaw sang mga gerilya ang detatsment pagkatapos nagpalagyo ang mga suldado kag tinawo sang CAFGU.

Suno sa mga inisyal nga report, nakakumpiska ang mga Pulang hangaway sang anom nga karbin, apat ka garan kag duha ka M14 halin sa detatsment.

Ginpangin-wala naman ni Ka Greg Banares, tagapamaba sang NDF-Bicol, ang nauna nga pahayag sang AFP nga may napatay nga anom ka gerilya sa nasambit nga inaway. Siling niya, mismo ang pulisia sa lugar ang makapamatud nga wala sang anuman nga kahalitan nga gin-angkon ang BHB.

Samtang, lima ka sibilyan ang iligal nga gin-aresto sang mga sul-

dado sa ila mga operasyon panglaga-s. Ang mga biktima amo sanday Michael Mayores, Ramon Andes, Henry Lopez, Alfredo Lopez kag Emil Luzon nga pareho taga-Sityo Magui-moay, Calabnigan.

Sa Palawan, duha naman ka suldado sang Marine Battalion Landing Team 9 ang napatay sang ambuson sila sang isa ka tim sang BHB sa Barangay Kemdeng, San Vicente sadtong Mayo 15. Nagasakay ang duha ka elemento sang Philippine Marines sa motorsiklo sang ambuson sila mga alas-5 sang hapon.

AB

POW, ginhilway sa Compostela Valley

Luwas kag matawhay nga ginhilway sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sadtong Mayo 11 ang bihag sang gera nga si Pvt. Ronnie Trinidad (Serial Number 972291) sang Charlie Company sang 66th IB. Suno sa Merardo Arce Command sang BHB sa Southern Mindanao Region (MAC-SMR), ginpasa sang isa ka *custodial unit* sang BHB ang suldado sa mga lider-relihiyoso sa Barangay Ngan, Compostela Valley.

Ginpakita sang rebolusyonaryo nga pwersa ang pangpulitika nga gahum sini sa *unilateral* nga paghilway kay Trinidad base sa makatawo nga kunsiderasyon. Ang suldado gin-aresto sa isa ka tsekpoyn sang gintingub nga mga pwersa sang Front 25 Operations Command kag ang 5th Pulang Bagani Coy sang BHB sa Sityo Bongloy, Barangay Pagsabangan, New Bataan sa Compostela Valley sadtong Abril 28. Gintrato siya sang maayos santo sa mga probisyon sang International Humanitarian Law, siling ni Ka Rigoberto Sanchez, tagapamaba sang MAC-SMR.

Gin-imbistiga ang posible nga pagkadalahig ni Trinidad sa mga krimen batuk sa pumuluyo kaangut sang pagpatuman sang Oplan Bantay Laya 2 sang rehimeng US-Arroyo. Suno sa MAC-SMR, bisan si Trinidad kabihin sang pasista nga makinarya sang rehimeng idalom sang 66th IB-1001st Brigade sang 10th Infantry Division sang AFP, wala sang nakita nga personal nga salabton ang bihag sa mga krimen batuk sa pumuluyo. Si Trinidad duha ka bulan pa lang sa AFP.

AB

Paghimakas sang pumuluyo batuk sa mapanghalit nga pagmina sa Davao Oriental

Naglapnag ang nagkalain-lain nga aksyon masa sa Davao Oriental batuk sa pagdagsa sang dalagkuan nga pagmina sa prubinsya. Ginapamatukan sang pumuluyo ang pagpanghalit sa kapalibutan nga pirme katuwang sang mga operasyon sang dalagku nga kumpanya sa pagmina. Ginakundena nila ang mga maniobra sang mga dalagku nga kumpanya sa pagmina para mapalusot ang ila nga mga operasyon.

Nahibal-an sang pumuluyo diri ang kakinhahanlonan nga magsanding sa ila kaugalingon nga kusog bangud wala sila sang masaligan halin sa korap kag reaksyunaryo nga rehimeng US-Arroyo. Sadtong Mayo 13, halimbawa, ginbalabagan ni Rep. Ignacio Arroyo, nagapamu-no sang House Committee on Environment and Natural Resources ang imbestigasyon sa kaso sang pag-pang-agaw sang mga minahan BHP Billiton at Asiaticus Management Corporation (Amcor) sa mga duta sang katigulangan sang tribo nga Mandaya sa Mati, kabisera sang Davao Oriental.

Ang imbestigasyon bunga sang pagtingihuha ni Bayan Muna Rep. Teddy Casiño sadto pa sang nagligad nga tuig. Katuwang sini ang ginpasaka nga resolusyon nga gin-presentar ni Sen. Consuelo "Jambay" Madrigal sadtong 2008 nga nagmandu sa Committee on Cultural Minorities sang Senado nga im-bistigahon ang eksplorasyon sang nasambit nga mga korporasyon sa deklarado nga protektado nga kadutaan kag kadagatan sa Mati City kag iban pa nga bahin sang Davao Oriental.

Ang nasambit nga mga resolusyon produkto sang sunod-sunod nga mga aksyon kag kampanyang masa nga ginlunsar sang pumuluyo batuk sa makahalalit nga pagmina sa Davao Oriental kag sa bilog nga isla sang Mindanao halin pa sad-

tong 2007.

Sadtong Nobyembre 2008, ginbuyagyag sang mga residente sang Baryo Macambol sa Mati ang mga maanomalya nga tikang sang BHP Billiton-Amcor sa lokal nga gubyerno para pahanugutan ang pagmina kag pagkuha sang paltik nga mga lider sang mga Lumad para hataagan sila sang permiso.

Ginsuhulan man sang nasambit nga kumpanya ang mga upisyal sang National Commission on Indigenous Peoples (NCIP) para manipulahon ang pagpasugot sang mga Lumad bisan wala naman sila sang ginhimo nga konsultasyon sa mga minorya nga maapektuhan sa operasyon sang pagmina. Ang NCIP ang ahensya nga dapat magprotekson sa mga komunidad sang mga Lumad.

Sadtong Marso 13, naghimo sang aksyon-protesta sa atubang sang mga munisipyo sang Banaybanay kag Lupon ang Save Sumilog

River Alliance (Sasura), isa ka alyansa nga

ginatukod sang mga residente kag mga grupo nga nagasakdag sang naturalisa. Ini para mabuyagyag ang pagsulod sang mga korporasyon sang pagmina sa ila nga lugar.

Nagapanawagan sila kay Gob. Corazon Malanyaon nga pauntaton ang pagmina sa Sityo Anoktot kag Tabon sang Barangay Marayag, isa ka maligwin nga baryo sang munisipalidad sang Lupon. Nagapanawagan man sila nga ideklarar nga protektado sang erya ang 44,000 ektarya nga kadutaan nga isa ka *watershed area* malapit sa Sumlog kag Tag-Ugpo River. Ang panawagan resulta sang ginlunsar nga pagpanayasat sadtong Marso 10-12 sa mga minahan sa Barangay Marayag. Nahibal-an sa pagpanayasat nga ang basura sa mina halin sa mga *tunnel* nga ginahaboy sang mga nagmina sa mga sapa nagresulta sa pagnubo sang lebel sang tubig. Ginasamad sini ang bilog nga suba.

Antes ini, naglunsar man sang aksyon-protesta ang 200 Lumad sa atubang sang Mines and Geosciences Bureau sa Davao City sining Marso 2 kag nagapanawagan nga ibasura ang Mining Act of 1995 nga mas nagpabudlay pa sa ila nga kahimtangan. Ginsanto nila ang protesta sa ika-14 anibersaryo sang pagpatuman sang nasambit nga layi.

Sadtong Disyembre 2007, ginbarikadahan sang masobra 100 taga-tribo nga Mandaya kag mga mangunguma ang mga lugang nga ginkutkutan sang Omega Gold Mining Company kag Boston Minerals and Mining Corporation sa munisipalidad sang Boston, Davao Oriental para kundenahon ang operasyon sa pagmina sa ila lugar. Ang bilog nga kadutaan sang munisipalidad sang Boston ang sakop sang konesyon sang Omega Gold Mining.

Nepal

Panibag-ong krisis sa pulitika

Nagindakal subong ang panibag-o nga krisis pangpulitika sa Nepal makaligad nga magbiya bilang puno nga ministro si Pushpa Kamal alyas Pranchanda sang Communist Party of the Nepal-Maoist (CPN-M) kag naghulin sa koalisyon gubyerno ang partido sadtong Mayo 4.

Nagbiya si Pranchanda makaligad ibasura ni Presidente Ram Baran Yadav ang pagpahalin kay Gen. Rookmangud Katawal bilang hepe sang Nepal Army (NA). Ginpahalin sang puno nga ministro si Katawal bangud sa iya pagsupak sa mandu sang gubyerno nga untaton ang pagrekut sang dugang nga mga suldato kag pagbalabag sa pagsimpon sa NA sang 19,000 suldato sang rebolusyonaryo nga People's Liberation Army base sa kasugtanan pangkalinungan nga gin-aprubahan sadtong 2006. Ginpamatukan sang CPN-M ang pagrekut ni Katawal sang masobra 3,000 bag-o nga suldato kag pagbalik sa pwesto sang walo nga ginpahalin nga heneral nga wala sang konsultasyon sa Defense Ministry.

Ang pagbalabag ni Presidente Yadav sa mga tikang sang gubyerno ni Pranchanda nagpihak sa koalisyon gubyerno nga nagpuhan sa daan nga monarkiya kag nagahana subong sang panibag-o nga banggianay sa pulitika.

Sunud-sunod nga aksyong protesta ang ginalunsar subong sang CPN-M kag pumuluyo nga Nepali batuk sa siling nila pagtraidor ni Yadav. Sadtong Mayo 6, ginatos nga kababainhan nga Maoista ang nagmartsa padulong sa puluy-an sang presidente para ipamilit ang pagpahalin kay General Katawal. Mas o minus 1,000 naman nga tagasuporta sang CPN-M ang nagmartsa sa kabisera sang Kathmandu kag nanawagan para sa pagbiya ni Yadav.

Sadtong Mayo 11, nag-engkwen-

tro sa Katmandu ang mga pulis kag mas o minus 400 Maoista nga naga-panawagan nga pukanon si Yadav kag ibasura ang ginatawag nila nga "kudeta nga konstitusyunal" sang presidente.

Nabudlayan gid subong ang parlamento sang Nepal nga magtukod sang bag-o nga gubyerno matapos ang paghalin sa koalisyon sang CPN-M nga nagabug-os sang 40% sang kapulungan. Naglipas ang Mayo 9 nga gintakda ni Presidente Yadav para tani makatukod sang bag-o nga gubyerno pero tubtub subong wala pa gihapon sang nalab-ot ang pag-sugilanon sang lain-lain nga partido.

Ang pagkalusaw sang gubyernong koalisyon nagpaatrasar man sa pagbalay sang konstitusyon sang republika sang Nepal. Siling ni Prachanda, malapad nga konsensus ang kinahanglanon para malubos ang proseso pangkalinungan kag masulat ang konstitusyon. Madamo ang nagapangulba subong nga ang nagainit nga sitwasyon pangpulitika daloyon nga magatapos sa kasugtanan pangkalinungan kag liwat nga magapaibwal sang gera sibil sa pungsod. AB

Mayo 20

"Adlaw ni Ka Bel"

Gindeklarar ni Mayor Alfredo Lim sang Maynila ang Mayo 20 bilang "Beltran Day" para pasidunggan ang nagtaliwan nga Ka Crispin "Ka Bel" Beltran sang partido Anakpawis. Pagatukuran man sang rebulto si Ka Bel sa Plaza Miranda.

Suno kay Lim, buot niya nga buyukon ang mga pumuluyo nga maglunsar sang mga aktibidad nga magadumdum sa malahalon nga leksyon nga ginbilin ni Ka Bel, isa ka ginapalangga nga lider-obrero.

Napatay siya sadtong Mayo 20, 2008 sa edad nga 75, samtang ginkumpunir niya ang bubong sang ilabat.

Samtang, ginhataagan si Ka Bel sang mga militante nga grupo sang mga mangunguma sang pasidungog nga "Filipino of the Century."

Ang mga militante nga grupo sang mga mamumugon naman naglunsar sang walkout halin sa ila mga pabrika. Naghiwat sang piket ang mga myembro sang Kilusang Mayo Uno sa Plaza Miranda. Nagpaguwa man sang mga bidyo kag naglunsar sang mga talakayan sa nagkalain-la-in nga komunidad para dumdumon ang una nga anibersaryo sang pagkamatay ni Ka Bel.

Siling ni Rep. Joel Maglungsod sang Anakpawis, "Ginpakig-away ni Ka Bel ang matuod nga pagbag-o sa katilingban nga magapahilway sa masang anakpawis halin sa kadena sang permanente nga disemployo, gutom kag kaimulon. Tanan nga iya mainit nga diskurso sadtong kapanahunan niya nagapanawagan para sa pungsodnon nga industriyalisyon kag matuod nga repermang agraryo. Dapat kita magtuon sa iya halimbawa kag himuong ang tanan nga masarangan para ipakig-away ang matuod nga pagbag-o sa katilingban." AB

Hagna nga layi batuk sa pagpang-ipit sa mga aktibista, ginpresenter

GINPRESENTAR ni Bayan Muna Rep. Satur Ocampo ang isa ka hagna nga layi nga maghatag-proteksyon sa mga kritiko sang gubyerno batuk sa mga himu-himo nga kaso nga ginpasaka sa korte nga maathag nga pagpang-ipit lamang. Ang House Bill 5840 ukon anti-SLAPP (Strategic Lawsuits Against Public Participation) ginalauman nga makapugong sa legal nga pagpang-ipit, pagpamahog kag pagpabudlay sa mga kritiko sang gubyerno.

Katuyuan sang HB 5840 nga pungan ang pagpang-abuso sa sistema nga hudisyal paagi sa pagdumili sang pagpasaka sang mga himu-himo nga kaso batuk sa mga aktibista kag iban pa nga nagabato

sa gubyerno. Isa ka probisyon sang hagna nga layi ang paglagas nga mahatagan ang mga biktima sang danyos perwisyos, mabayaran ang gasto sa pagpasaka sang kaso pareho sang bayad sa abugado kag

iban pa.

Ang SLAPP amo ang mekanismo sang estado para tapnaon ang kinamaturing sang pumuluyo nga maglunsar sang mga aksyon-protesta kag iduso sa gubyerno nga sabton ang ila mga demanda. Ginagamit man ini sang dalagku nga koporasyon, mga pulitiko, agalon nga mayduta kag mga kapitalista batuk sa mga mangunguma, imol sa syudad, mamahayag, mga estudyante kag mga ordinaryo nga pumuluyo nga nagapakigbato para sa ila mga kinamaturing.

AB

Arroyo, desperado nga mangin prime minister

ISA na ka "hayag nga sekreto" ang plano nga magkandidato ni Gloria Arroyo bilang kongresista sa Pampanga sa 2010. Suno kay Makati Mayor Jejomar Binay, presidente sang United Opposition (UNO), ang tanan nga mga upisyal sang gubyerno tubtub sa mga ordinaryo nga drayber sang traysikel sa ikaduha nga distrito sang Pampanga nagahanda na para sa kandidatura ni Arroyo sa 2010. Pila sa mga palatandaan sang plano nga pagpadalagan ni Arroyo ang kada simana nga pagbisita niya sa distrito kag pagpanghatag sang mga delata kag iban pa nga pagkaon sa mga residente diri.

Desperado nga magkandidato si Arroyo bilang kongresista para mapilian siya nga prime minister kag magapabilin pa gihapon sa poder. Solo nga katuyuan sang ini nga maniobra nga makalikaw siya sa madamo nga kaso nga ipasaka batuk sa iya oras nga siya indi na presidente kag madulaan na sang *presidential immunity* ukon proteksyon batuk sa mga demanda. Matandaan nga nadalahig si Gloria Arroyo sa madamo nga anomalya sa mga proyekto sang gubyerno pareho sang NBN-ZTE telecom deal, fertilizer fund scam, North Rail Project, Ginintuang Masaganang Ani kag iban pa.

Apang antes matuman ni Gloria Arroyo ang iya handum nga mangin prime minister kinahanglan anay mangin parlamentaryo ang sistema

sang gubyerno. Ini mahimo lamang kon mabag-o ang konstitusyon. Sa subong ginamaniobra na sang Manubo nga Panalgan nga baguhon ang konstitusyon paagi sa *constituent assembly* (con-ass) bisan wala ang presensya sang Senado. Ini maathag nga paglapas sa konstitusyon. Apang ginalauman sang mga idu-ido ni Arroyo sa Kongreso nga palig-unon sang Korte Suprema ang padihot nga con-ass bangud mayorya na sang mga mahistrado diri ginpili ni Arroyo.

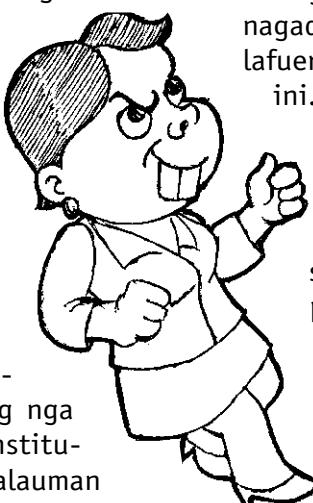
Napresentar na sa Manubo nga

Panalgan lunsay ang HR 1109 nga ginpasaka ni Camarines Sur Rep. Luis Villafuerte kag HR 737 nga ginpasaka mismo ni House Speaker Prospero Nograles kag plano nila nga iratsada ang con-ass antes matapos sa subong nga sesyon sang Manubo nga Panalgan subong nga Hunyo 3. Ang duha nga resolusyon pareho nga nagaduso sang pagbag-o sang konstitusyon paagi sa con-ass nga wala ang Senado. Kuno abi nagadistansya na sa con-ass si Villafuerte pero pakuno-kuno lamang ini.

Suno kay Nograles, pagatalakayon sang Manubo nga Panalgan ang nasabit nga mga resolusyon bisan bilog nga gab-i nila nga pungkuan ini.

Pananglitan indi man mahingabot ang con-ass antes ang eleksyon sa 2010, ihiengabot gihapon ini pagkatapos sang gid sang eleksyon. Pangunahan ini ni Arroyo paagi sang padayon nga pag-uyat gihapon niya sang poder bilang tiglawas sang ikaduha nga distrito sang Pampanga kag bilang Speaker of the House.

AB

Editoryal

Rebolusyon ang magatapos sa pagkaatrasado kag kaimulon

Tuman kadako nga kahambungan ang deklarasyon ni Gloria Arroyo nga maisip na ang Pilipinas sa pinakamauswagon nga pungsod sa kalibutan pag-abot sang 2020. Ginabola lamang ni Arroyo ang ulo sang mga Pilipino sa paliwat-liwat nga paghambal nga pila ka tuig na lang matapos na ang ginatos ka tuig nila nga kaimulon bunga sang iya mga pagtinguhang tikang. Wala sang magapati sa ginapagwa ni Arroyo nga kinahanglan niya magpabilin sa poder para maluwas ang Pilipinas kag madul-on ang ini sa pangako niya nga kauswagan.

Bangud sang paglala sang krisis sang malapyudal nga ekonomya sa pungsod kag sang paghanot sang subong nga krisis sang pangkalibutanon nga sistematikong kaptalista, labi pa nga mangin atrasado ang pangabuhian sa Pilipinas. Amo man sini ang tantya bisan sang mga imperyalista nga ahensya pangpinansya.

Tutub nga ang ekonomya sang Pilipinas nagapabilin nga taga-suplay lamang sa mga imperyalista sang barato nga hilaw nga materiales kag barato nga kusog-pangabudlay, nahigot sa pag-eksport sang malaproceso nga produksyo kag ginahukhukan sang supertubo gamit ang ga-

may nga sobra nga kapital, magapabilin ini nga atrasado, agraryo kag indi industriyalizado. Permi man nga pagabayuhon sang permanente nga krisis ang Pilipinas kag indi ini mag-uswag san-o man sa idalom sang garuk nga sistema.

Wala na nag-uswag ang ekonomya kag kabug-usan sang katilingban nga Pilipino halin nga ginpaluntad sang imperyalismong US ang kolonyal kag neokolonyal nga pagginahum, pagpandambong kag pagpamigos. Halin sadtong dekada 1980, sang ipatuman ang imperyalista nga polisiya nga "neoliberal nga globalisasyon" kag katuwang nga liberalisasyon, deregulasyon, pleksibilidad sa pagtrabaho, pribatisasyon kag denasyunalisasyon labi pa nga naglala ang amo nga makaluluoy nga kahimtangan.

Mga tampok sa isyu nga ini...

Pagkurakot sa pondo sg Balikatan
PAHINA 3

Mga paglapas sa tawhanong kinamatarung sg SMR
PAHINA 8

Panibag-onng krisis sa pulitika sa Nepal
PAHINA 11

Mga instruksyon sa paglilimbag

- 1.** Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.
- 2.** Pag-print sa istensil:
  - a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
  - b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
  - c) I-click ang **Properties**
  - d) I-click ang **Advanced**
  - e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
  - f) Ituloy ang pag-print
- 3.** Hinhikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa *angbayan@yahoo.com*